

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:
Egész évre 12 kor., fél évre 6 korona
negyed évre 3 kor.

POLITIKAI NAPILAP
MEGJELENIK NAPONKINT REGGEL, KIVÉVE HÉTFON.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
KLADEK és HAMBURGER könyvnyomdája
Bathány-utca 5. sz.

A községi jegyző.

Abból a homályból, melybe a társadalom félszeg nézetei döntöttek, s mely emberi méltóságunknak s minden szabaddabb tevékenységünknek korlátokat emelt, kezdünk már egyszerűen kiemelkedni. Bár lassan, lépésről-lépésre, de mégis megtörjük a balitélet jégpáncélja; bár még mindig találkozunk ellenszenves mozgalmakkal, tetterönket megbénítani szándékozó törekvésekkel, a társadalom minden rétegében vannak rokonszenvező, velünk együtt érező barátaink, kik belátva hivatásunk magasztosságát, igaz ügyünk diadalra jutását, imhol elodázhatlannak minősítik. — Mik vagyunk mi, községi jegyzők? S mit akarunk mi? Annyi sok számtalan szó esett már erről, hogy helyzetünk újabb vázolósa felelősségteljes, s örökös izgalmak közepette lefolyó életünknek újra leírása csak ismétlés volna.

Most csak ama okokra akarok rámutatni, melyekben mellőztetésünk legfőbb kufteje rejlik, s ama eszközökre, melyekkel legelőbb s legsikeresebben ki tudnók vinni magunknak a társadalomban azt a helyet, mely bennünk emberi voltunknál s fontos hivatásunknál fogva jogosan megillet. Hol van a baj? Mig az adóügyi részortot nyakunkba nem sózták, addig a nép, melylyel minden ügyesbajos dologban, a napnak minden szakában közvetlen érintkezésben vagyunk, s melynek periferiájában éljük le e földi létünket, tanácsadóját, oktatóját, nehéz óráiban oltalmazóját látta.

Mi másképp van ez most? A nép szemében megszűnt a jegyző az ő védelmezője, pártfogója lenni. Azt hiszi, hogy az a köztötte élő jegyző örökön vesztére tör. Ez a gondolat elhidegíti szívért, kiűri bizalmát, ép annak az embernek az irányában, aki pedig legőszintebben munkálkodik a köz javán.

Az elhidegülésnek nyomában jár a bizalmatlanság, hogy ugyanmondjam, a gyanakodás, mely örökösen keres-kutat, s mely ott is rosszat sejt, hol épen nincs semmitől tartania. Ez a baj. Ezt kellene orvosolni, hogy nehéz helyzetünkön valami könnyítessék.

Nem elég bizonyítani, hogy hiszen a jegyző a nép javát akarja, az ő boldogítására van odarendelve.

Mindaddig, mig az adóügyi kezelés tőlünk el nem vétetik, hiába akarjuk megtörni végleg azt a jeget, mely annak a népek fogékony szíve körül évtizedes rétegeként lerakódott. Mig ez meg nem történik, hiába várjuk kétséges helyzetünk jobbrafordulását, hiába várjuk, hogy a nép jóakaró atyját lássa bennünk. Ha letudjuk rázni magunkról ezt a lélekölő, s különben is egész időnként lefoglaló reszortot, úgy ismét visszajutunk annak a népek kegyébe és sikerül kivivnunk a társadalomban azt a tekintélyt, melyet mint csekély, de munkás tisztviselők mindenkor megkövetelhetünk. **Egy jegyző.**

A szabadkai nőiparegyesület.

Azon a mindnyájunkat méltán bántó állapotban, amiben városunkban a nőképzés kiváló fontosságú ügye ez ideig volt és van, bizonyára sokat fog segíteni az a lépés, amit a szabadkai nőiparegyesület érdemes vezetősége a jövő hó 1-én tesz.

Átveszi ugyanis ezen a napon saját kezelésébe azt a magán nőipariskolát, ami Harisné-Major Ilona urasszony vezetése alatt állott és nemcsak ezt az általánosan ismert és becsült szakavatott tanerőt fogja alkalmazni az egyesület szakiskolájában, hanem ezenfelül még Strasser Béláné és Schvimmer Róza szabónőket is, akik közül az előbbi a felsőruha varrást a nyugateurópai metropolisokban tanult módszerrel, az utóbbi pedig a fehérvarrást bécsi mintára fogja tanítani.

Nincs kétségünk ennél fogva, hogy városunk közönsége nemcsak a kellő számú növendékkel ellátja a szakiskolát, hanem diszmunka, felsőruha és fehérnemű megrendelésekkel is el fogja halmazni.

Az egyesület az iskola ügyeinek ellátására 20 tagu felügyelő bizottságot küldött ki, amely elnökévé Békeffy Gyuláné, alelnökévé György Mórné s jegyzőjévé Toncs Gusztávné urasszonyokat választotta meg, akik közül az utóbbi naponként — a vasár- és ünnepnapok kivételével — délután 2—4 órakor a Kazinczy (Gombkötő) utcai Schulhoff féle házban veszi föl a tanulóul jelentkezőket és ad fölvilágosítást minden vonatkozó kérdésben.

Sok szerencsét és kitartást kívánunk az illustris egyesületnek. Figyelemmel fogjuk kísérni működését, és bizva hisszük, hogy az élén álló kiváló urhölgyek diadalra fogják juttatni a kitűzött magasztos célokat.

A helyzet.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, április 26.

Egyes lapok Tisza István grófort mára Bécsbe utaztatták. Ezzel szemben jelenthetjük, hogy a miniszterelnök május hó 1-ig bezárólag Geszten marad, onnan május 2-re Budapestre érkezik és május 3-ikára utazik majd csak Bécsbe a szász király tiszteletére adandó ünnepeken a magyar kormányt képviselő.

Természetes dolog, hogy a király ezzel az alkalommal andencián fogadja Tisza István grófort és az is természetes, hogy ezen a kihallgatáson a politikai helyzetet beszéljük meg.

Bajjon azonban ez a kihallgatás a válság megoldását jelenti-e egyszerűen, ez nagy kérdés. Annyi bizonyos, hogy a kint megtalálására nézve a kezdeményezésnek Reistől kell tartania és hogy az meg fog történni, az is bizonyos, de hogy mikor, ez az idő szerint szintén kérdéses.

Ott állunk tehát, ahol annak idején állottunk, a mikor a választások lezajlásával a politikai helyzet megváltozott. A helyzet azonban mégis némiképp kedvezőbb, mert a sok herce-hurca után mindenki a békét, a békés megoldást áhitozza. Ez mindenestre lépés előre, a melyhez a többi lépés fűződik majd, s mig végül az ország megszerzi azt a nyugalommat, a melyre bizony nagy, de nagyon is nagy szüksége van.

A rablógyilkos szövetkezet.

Az érdeklődés központját most városunkban a rendőrség bünyői osztálya képezi. László Géza rendőrkapitány most kettőzött erélylyel folytatja a nyomozást, hogy a környékbeli titokzatosabb bűneseteket is kideríttesse, mert alapos a gyanu, hogy a rabló szövetkezetnek még számos kiderítetlen bűntényben is volt része.

Ujabb gyanu.

Ma délelőtt két polgári rendőr Csantavérre ment, hogy az öt hó előtt a vonat által elgázolt Sokescics Máté titokzatos szerencsétlenségének ügyében folytatassák a nyomozást.

Alapos ugyanis a gyanu, hogy Sokescicsot Barna Lukács fosztotta ki és azután a közeledő vonat elé dobta. Csantavér környékén különben is újból felvették a nyomozást.

Bűnjel Szabadkáról.

A fővárosi rendőrséghez Szabadkáról ma egy havelock érkezett s benne egy sornyi irás az itteni rendőrségtől:

— Részletes felvilágosítás megy. Megállapították, hogy ezt a ruhadarabot a már mozgásban levő szabadkai vonatra dobták föl, hogy minél előbb Budapestben legyen a nyomozás sügős kiegészítése céljából. A havelock minden valószínűség szerint Boda István pénzeslevélhordó elleni merénylet ügyére vonatkozik, mert abban szerepelt egy ilyen elnevezésű felöltő.

A budapesti rendőrség azt hiszi, hogy Boda levélhordó merénylője, Csontos Mihály tagja volt a rablógyilkos bandának és részt vett a katalinai völgyben elkövetett postarablásban.

A szabadkai gyilkos tagad.

Kálló Antal váci rendőrkapitány tegnap szembeállította Barna Lukácsot Oláh-Simkó Józseffel és Boni Ferencsel, akik azonban mindent tagadtak. A mikor azután a rendőrkapitány visszavittette Barna Lukácsot a rendőrség börtönébe, a haramia kijelentette, hogy előbbi vallomásaiban nem mondott igazat és amit vallott, csak azért tette, hogy hamarabb szabaduljon, csupán Boda postás megtámadását ismerte be. A rendőrkapitány persze nem hitte el Barna második vallomását, hanem újabb bizonyítékok után kutat. Ilyen bizonyíték már is több akadt.

A banda többi tagjai.

Simkóné kihallgatása nem vezetett eredményre, ellenben Bóni kisebb eseteket beismert. Kihallgatása folyik. Este Simkóra számtalan, Vác

Takarékoskodni lehet a sokszorosan kitüntetett és régóta jól bevált **MAGGI-IZESÍTŐ** helyes használata mellett.

Néhány csepp — találásnál hozzátevé — elegendő, hogy ezáltal a gyenge leveseknek, mártásoknak, főzelékeknek stb. egy pillanat alatt jó és erőteljes ízt adhassunk. — Üvegecskében 50 fillértől kezdve (utántöltve 40 fillértől kezdve). — Kapható: **DRESCHER GYULA** fűszerkereskedésében, **BAJA**. MAGGI-kitüntetések: 4 nagydíj, 26 aranyérem, 6 diszoklevél, 5 tiszteletdíj. Hatszor versenyen kívül, többi között az 1889. és 1900-iki párisi világi kiállításokon. (Maggi Gyula bírálótag).

környékén elkövetett betörést bizonyították rá, ezért legközelebb több házkutatás várható. A vallatások folynak.

A háboru.

London, április 26.

A Daily Mail jelenti Bangkokból 24-éről: Több orosz cirkáló a Kamran-öböl elé érkezett. Két cirkáló (háromkérményes) még az öblön belül van. Hír szerint az oroszok hadműveleteik alapját Kainanba helyezték át.

Csingtau, április 26.

Az itt időző orosz tisztek azt a hírt kapták, hogy az orosz hajóhad a Kamran-öböl déli irányban elhagyta, hogy a harmadik orosz hajóhadal egyesüljön.

Penang, április 26.

(Reuter) Várják, hogy a harmadik balti hajóhad ma vonul el Penang előtt. A szigeti hatóságok az éjjelen át őriztetik a sziget bejárait.

London, április 26.

A Reuter-ügynökségnek jelentik Pulo-Pinangból, hogy a harmadik orosz hajóraj elhaladt ott. Singtaui jelentés szerint pedig Roszdesztvenszki flottája a Kamran kikötőből nem északi, hanem déli irányban vette útját, hogy egyesüljön a harmadik hajórajjal.

Egy kis-zombori legény levele Amerikából.

A kivándorlás Amerikába még mindig növekvőben van. Pedig nem egy bizonyítéka van már annak, hogy Amerika sem Eldorádó s hogy az ember sorsa ott sem fenékiig tejfel. Errevaló bizonyíték az alábbi levél is, melyet egy kis-zombori fiú írt Amerikából, Harrisburgból a nevelő-apjának, Daróczy József mérsárosnak. A levelet a családi körülményeket érintő bevezetésén kívül a következőkben adjuk:

Bizony itt az ember nem nagyon válogathat a munkában! Olyat vállal, amelyet kap. Mindenki dolgozik, fárad, küzködik.

Legjobb angol gazdánál munkát vállalni, mert az legtöbb figyelemmel van a munkásaira. Jó, hogyha a munkavezető is angol ember. A magyar munkavezetők sokszor durvák és szeretik a fensőbbségüket fitogtatni, hogy ők már tudnak angolul és jól ismerik az idevaló szokásokat.

Az ide kivándorolt kis-zomboriak és mások nem az igazságot irták, mikor azt mondták, hogy itt tán Tündérország van, ahol aranyeső esik. Ők inkább eltitkolják a keserves állapotukat csak hogy otthon irigyeljék őket.

Ami pénzt haza menesztettek, azt is csak ketten küldték a saját keresményükből, a többi kis-zomboriak mind kölcsönvett pénzt küldöttek haza.

Ha jobban fizetik is itt a munkát, sokkal keservebben kell a bérért megdolgozni, mint otthon.

Aztán semmiféle mesterség, vagy tudomány nem ér itt semmit, ha az ember nem tud angolul beszélni. Én tudok németül, de angol ember még akkor sem beszél velem németül, ha érti. Azt akarják az angolok, hogyha köztük akarunk élni, akkor tanuljunk meg az ő nyelvükön beszélni. Én úgy akarok magamon segíteni, hogy minden este 7 órakor iskolába megyek és ott tanulom az angol nyelvet, minden óráért 10 centet (45 fillért) fizetek.

Munkám most van. Fizetésem 1 napra egy dollár, 50 cent. De az állásom csak ideiglenes. Ha munkám lesz a hónap végéig, akkor majd küldhetek 10 dollárt.

Ne gondolják, hogy itt nagyon lehetne devernázni, mulatozni. Az ember egész héten át dolgozik, fárad, úgy hogy örülök, ha este lefekhetem. Vasárnap meg minden korcsma zárva van. Zárva van egyáltalán minden üzlet. Szombat éjjel 12 óráig vannak nyitva a boltok. Az ember bevásárolhat előre, mert aztán hétfő reggel 8 óráig semmit sem lehet kappi.

Kezeiket csókolva és jó egészséget kívánva, ami magamnak hála Istennek megvan, maradok szerető fiuk.

Makra József,

Harrisburg, Cameron-street 1240.

HIREK

TÁJÉKOZTATÓ.

Szabadkai közkönyvtár és muzeum. Nyitva szerdán és szombaton délután 3-tól 5-ig. Vasárnap délelőtt 9-től 12-ig.

Április 30. A m. á. v. altisztikör közgyűlése d. u. 3 órakor az altisztikör helyiségében.

Május 7. A szabadkai Gazdakör közgyűlése d. e. 10 órakor.

Főispáni helyettesítések. Bezerédy István főispán a dr. Kiss Péter távozásával megüresedett I. alkapitányi állásra dr. Mamuzsics József II. alkapitányt, ennek helyére pedig Alapfy István III. aljegyzőt helyesítette.

Meghívó. A szabadkai Gazdakör f. évi május hó 7-én d. e. 10 órakor tartja évi rendes közgyűlését a kör helyiségében, melyre a tagurak ezennel meghívotnak. — Az elnökség.

Ásványi Lajos temetése. Ma temették el a fővárosban a földmives iskola igazgatóját. A család a következő gyászjelentést adta ki: — Özvegy Jókai Ásványi Lajosné,

született Vavra Mária, úgy a maga mint gyermekei: Margit és Dóra, férjezett Tritsch Emilné, nemkülönb az összes rokonság nevében mély fájdalommal jelenti, hogy hőn szeretett férje, apjuk és rokonuk Jókai Ásványi Lajos, Szabadka sz. kir. város földmives iskolájának állami igazgatója folyó évi április hó 24-én, este 8 és fél órakor, életének 61-ik, boldog házasságának 20 dik évében súlyos szenvedés és a halotti szentségek ájtatos felvétele után Budapesten jobblétre szenderült. A boldogult földi maradványai folyó év és hó 26-án, délután 4 órakor fognak a régi tabáni temető kápolnájából a róm. kath. egyház szer-tartása szerint beszenteltetni és azután a farkasréti temetőben örök nyugalomra helyezettetni. Az engesztelő szent mise-áldozat folyó évi május hó 3-án, reggeli 9 órakor fog a vizivárosi Anna-temp-lomban az Egek Urának bemutatatni. Igaz szeretetünk és fájdalomunk kísé-rije őt a síron is tul. Legyen áldott emléke! Özvegy Vavra Gyuláné szü-letett Neuzl Mária, mint anyósa. Vavra Nándor és neje, Neuzl Fanny, Cichy Róza, mint rokonok. Jókai Ásványi Anna, mint testvérje. Dr. Kováts Ágostonné született Stumföli Irma férje és gyermekei, Jánosi Fer-rencné született Stumföli Anna és férje, Várkonyi Károly, Várkonyi Lajos és neje, mint unokahugai és unokaöccsei. Tritsch Emil, mint vő. R. Rakssányi Gyula, mint leendő vő. Budagesten 1905 évi április hó 25-én.

A csendőrkerület köréből. Hauer Jenő II. sz. csendőrkerületi főhadnagysegédtsízt, a segédtsízi te-endőik alól való felmentés mellett, szakasparancsnoki minőségében az I. sz. csendőrkerülethez Csikszere-dára; Kleiner Gyula, II. sz. csendőr-kerületi főhadnagy, verseci szakasz-parancsnok, segédtsízi minőségben ezen kerület törzséhez s végül Ne-velits Kálmán, I. sz. csendőrkerületi főhadnagy, csikszeredai szakaszpa-rancsnok, hasonló minőségben a II. sz. csendőrkerülethez Versecre he-lyezettetett át. Időleges nyugállományba helyeztetett Zilahy Tibor, II. csend-őrkerületbeli hadnagy, a megejtett felülvizsgálat alapján, mint rokkant népfölkelési fegyveres szolgáltra is alkalmatlan, 1905. május hó 1-től számítandó 2 év tartamára. Előlép-tek címz. őrmesterekké: Sós Imre, Schwindt Jakab, Kovács György, Pa-taki Ferenc, Szabó Bence István, Török János, Szabó János, Vizkeleti János, Palatka Áron, Ürmösi József, Fodor Péter, Vörös Imre, Horváth József, Oláh Lajos, Szóráth Dániel, Réti János, Kumi József, és Matuszka Antal II. sz. csendőrkerületi őrsve-zetők. Járőrvezetői jelvény adomá-nyoztatott: Badics György, Mester Mihály, Dénes Mátvás, Pelle Pal, Báthori János, Páska Ádám, Takács

András, Mándics Miklós, Lakusd Jó-zsef, Petrasovits Béla, Acs Sándor, Buzle Miklós, Haller Mihály II. sz. csendőrkerületbeli csendőröknek.

A pacsériak képviselője. A „Pacséri Ifjusági Magyar Népkör“ f. hó 9-én Rózsa Lajos elnöklete alatt tartott rendkívüli közgyűlésén Fern-bach Károlyt, a kerület országgyűlési képviselőjét egyhangú lelkesedéssel diszelnökké választották. Az erről szóló oklevelet egy tizenkét tagból álló küldöttség fogja e napokban Fernbachnak átadni. Megalakult a Kossuth szobor bizottság is Pacsér-on, melynek disztagságával szintén Fernbach Károlyt akarják megtsiz-telni.

A szegedi tábla köréből. A szegedi kir. itélőtábla elnöke Nyiry Béla szegedi törvényszéki díjtalan joggyakornokot a vezetése alatt álló itélőtábla kerületébe dijas joggya-kornokká nevezte ki.

A városi ugarföldök. Lyubib-raticch Kelemen gazdasági tanácsnok ma terjesztette a városi tanács elé az őszi vetés alá bérbe adott városi ugarföldekről szóló jelentését. A tompa-kelebiai, tompa-gyepföldi és a csantavéri uradalmi ugarföldeknél az átlagon felüli haszonbér összeget értek el, s ezen földekre nézve a tanács az árverést jóvá is hagyta. A bajmoki földek egy részére azon-ban, mintegy 250 lánca, amelyre megfelelő ajánlatok nem tétettek, május 2-ára újabb árverés lett el-rendelve. A tanács továbbá azt ha-tározta, hogy a városi homokföldeket amelyek még 25 évre nem lettek bérbeadva, szeptemberben árverés utján adják ki.

A hazai kőszentermelés vé-delme. A kereskedelemügyi minisz-ter rendeletileg hívta föl a hatósá-gokat s így Szabadka várost is, hogy ügyeltessen föl a saját hatáskörében arra, hogy a gázgyárak lehetőleg csak hazai termelésű kőszent dolgozzanak föl.

Sikkasztó őrmester. Zom-borban Dobos Antal őrmester az ezred pénzéből negyvenhat koronát sikkasztott és miután félt, hogy tettét észreveszik, öngyilkosságot követett el.

Rabló cigányok. Környékünk-ben garázdálkodó kobor cigányok ismét hallatnak magukról. Tegnap-előtt Tóth Pál városi erdőőrrel lop-tak el három lovat és egy csikót. Az erdőőr észrevette a lopást és hajsztát indított ellenük. Mikor a cigányok a közeledőket észrevették, a lopott lovakat elbocsátották és elmenekültek. Három asszonyt azon-ban kézrekerítettek, valamint négy kocsijukat, két lovukat és öt-hat lopott lovat is. A megszökött cigány-karavánt nyomozza a rendőrség.

Anyakönyvi hírek. Halottak: Bosnyák János 2 év, Szebenyi Ferenc

Ma már minden ember tudja, hogy a világhírű

Valódi Növény Essenzia-Fluid

csak „KATONA-féle“ „K. A.“ védjeggyel!

Ovakodjunk tehát hatás nélküli külföldi utánzatok megrendelésétől és kérjünk határozottan csak egyetlen valódi gyártmányú KATONA-féle igazi Növény Essenzia-Fluidot, mely 12 üveg 4 kor., 1 üveg 40 fillér.

Minden olyan FLUIDOT, melyen nem áll rajta Katona név, vissza kell utasítani, mivel hamisított.

Budapesten: Török József gyógyszer-tára; Kapható Szabadkán: Katona Ágoston gyógyszerész Cser-novits utca; Wachsmann Jenő gyógyszerész Széchenyi tér; Zalán Béla droguistás Kossuth-u; ifj. Hoffmann József gyógyszer-tára III. kör Zimonyi ut.

Megvizsgálva és véleményezve!

Ha már minden ember tudja, hogy a világhírű

Valódi Növény Essenzia-Fluid

csak „KATONA-féle“ „K. A.“ védjeggyel!

Páratlan — nélkülözhetetlen — elérhetlenül megbízható nagy gyógyhatású házi gyógyszer. Gyorsan gyógyít minden gyomor rendetlenséget, megszüntet gyomor- és hasgörcsöt. Kitűnő szer minden gyengeségben, étvágytalanságban stb. Gyorsan étvágyat gerjeszt, így a test erőfokozódását — a test súlyának növekedését idézi elő, az egész idegrendszert megerősíti. Mint külszer, fényesen bizonyult kőszvény-nél, csuznál, tagszagatásnál stb.-nél.

Megvizsgálva és véleményezve!

70 év, Mátity Anna 22 év, Óvári Mihályné Krisán Teréz 56 év, Vizi József 2 év, Lakó András 42 év, Vojnics R. Péter 2 év. Született 11, 6 fiu, 5 leány. Eljegyzés: Erdődi Sándor Kalmár Anna, Evetovics József Odvalics Matild, Orcsics Énok Matkovics Mari, Virág István Sebők Róza, Simon István Nésics Antónia, Dózsai János Bakacsi Teréz.

„Hungária-szállodában“ levő

tánciskolám

a helység teljes átalakítása miatt
május—junius

hónapokban szünetel.

LANDAU LÁZÁR,
okl. táncitanító.

Letartóztatott budapesti gavallér.

Budapest, április 26.

Lakner Lajos volt huszárfőhadnagyot, egy kiváló budai patricius sarját, Bérczy kapitány rövid kihallgatás után letartóztatta.

Mintegy három éve, hónapokon át foglalkoztatta a bécsi és budapesti sajtót egy családi botrány, amelynek szereplői mind ismert, előkelő emberek voltak. Egy bécsi bankár, a felesége és Lakner Lajos budapesti huszártiszt voltak a botrány hősei. A huszártiszt a kínos botrány után kénytelen volt megválni rangjától és néhány hónapig Budapesten lakó apjánál élt.

Pazarló, botrányos életmódjáról azonban nem tudott lemondani, amiért apja rövidesen kitéte a könnyelmű fiu szürét a házból és végkép levette róla a kezét. A megtévedt ember ezután rohamosan sülyedt.

Egyre-másra csinálta apja nevére az adósságokat. Hitele kimerült, kiszorult minden jobb társaságból, az utóbbi időben már a legrosszabb hírű éjjeli lebuajok lakója lett családjá, amely általános szeretetnek örvendő előkelő budai patricius-familia, tudni sem akart a fiuról, aki mind sürűbben irogatott fenyegető leveleket apjának és bátyjának.

A család nem törődött a levelekkel s nem is segítette az elzüllött embert. Tegnap azonban újra levelet kaptak, amelyben Lakner azt írja az apjának, hogy sürgősen küldjön neki 6000 koronát, mert ellenkező esetben kiirtja az egész családot. Az apa a levelet elvitte a reneőrségre és kérte a fia letartóztatását.

A rendőrség tegnap kézbesítette az idézést Laknernek, aki a Bristol-szállóba lakott. Az idézésre ma megjelent; elismerte, hogy édesanyja már kétezer forint adósságot fizetett ki érte. Elismerte, hogy a zsaroló levelet ő írta és nyugalommal tűrte, amikor Bérczy kapitány közölte vele, hogy letartóztatja.

Innen onnan.

Az asszony (akinek anyja már négy hét óta van látogatóban az ifju párnál): Nem tudom mit vegyek mamának a születésnapjára.

A férj (ridegen): Valami szép uti táskát végy.

A női fegyház igazgatója: Ön azt kívánja, hogy hivatala szerint foglalkoztassuk. Mi a hivatala?

Rabnő: Bába vagyok.

A kis Balmasné férje zsebében levélkét talál, mely kétségtelen bizonyítéka annak, hogy a férj megcsalta a feleségét.

— Oh a gazember! kiáltja az asszonyka dühösen, — megelőzött!

SZINHÁZ.

Heti műsor.

Csütörtökön: Próbaházasság.

Pénteken: Nincs előadás.

Szombaton: Tavasz.

Vasárnap: Angyal Bandi.

Vasgyáros.

— A drámai személyzet bemutatkozása. —

A tegnap esti előadás különös érdekességre tarthatott számot, ekkor mutatkozott be ugyanis hivatalosan a társulat főrendezője és hosszorú mese Tompa Kálmán, a kolozsvári közönségnek nyolc éven át ünnepezt kedvence. Derblay szerepét játszotta el ez a kiváló művészi ember. Az ő vasgyárosa igazán minden ízében művészi volt. Ugy külső megjelenésével, mint művészi alakításával egy csapásra meghódította ezt a mi nehezen hevülő közönségünket. Örömmel látjuk Tompa Kálmánt társulatunk élén. Az ő finomult művészete, nagy tudása, megbecsülhetetlen nyereség úgy az igazgatóra, mint a társulatra nézve. A szereposztáson és a rendezésen is meglátszott a hivatott vezetés s épen ezért nagy reményekkel várjuk a következő szezon drámai előadásait, s hiszünk, hogy a nyolc év óta nélkülözött műveltségben végre részesülni fog közönségünk. Tompa Kálmán igyekezetén bizonyára nem fog mulni, ha ismét csalatkozni fogunk reményeinkben. Clairet Garai Ilona játszotta. Feltétlenül tehetséges színésznő, s egyes jelenéseiben tökéletes alakítást mutatott fel, csak a kiejtésére kell még ügyelnie. Új volt a marquisenő szerepében Havasi Szidi, aki a szerepkörének nem megfelelő szerepben is megfelelt várakozásunknak. Nagyon kedves jelenség és amellet intelligens színésznőnek bizonyult Somló Margit aki Sophie Ilona játszotta Athenaist — először. Ismét bizonyítást tett arról, hogy kiváló tehetséggel rendelkezik, amelynek csak alkalmat kell adni, hogy teljes mértékben érvényesülhessen. Susanne régi jó szerepe Szabados Gizinek. A férfiak közül dicsőrelemlékezőnk meg a Rátkai pompás Moulinetjéről és Szilágyi Ivorról, aki Bligny herceg szerepében elegans volt s igyekezettel játszott. Jók voltak Erdőssy Károly és Király Ernő.

Általában teljes meglepéssel konstatalhatjuk, hogy végre olyan drámai szintársulatunk van, amely arra van hivatva, hogy megfelelő előadásokat proeukáljon és közönséget is vonzzon a színházba. Ha az igazgatóság még egy vagy két férfi taggal (bonvivant apa és jellem) szaporítja a drámai személyzetet, akkor a jövőben drámai műfaj fog dominálni színpadunkon és a közönség színpadi izlésén esett csorbát is ki-

köszörülheti a színház vezetősége, a melyet egyedül illet ezért a felelőség.

Gerlaci Hermin sikere. A szabadkai színpártoló közönségnek négy szezonon át ünnepezt kedvence vasárnap este mutatkozott be a János vitéz címszerepében a nagyváradi színpadon. A kiváló izlésű nagyváradi publikumot is egy csapásra meghódította s egész estén át szakadatlan ünnepeztésben volt része. — Művészi alakításairól Nagyvárad egyik legelőkelőbb napilapjának véleménye a következő: „Temperamentumos, ügyes subrett, aki csinos hangjával jól tud bánni. — János vitéze illuziót ad s nem egyszer meglep önálló művészi dolgaival. Az első felvonásban ötletes új játéka volt. Vérébeli subrett egyéniség, nagyon használható, kedvelt subrettje lesz az újjászervezett társulatnak. Hétfőn a „Drótostót“-ban Zsuzskát játszotta kedvesen és tánca is sikkes volt.“

A legközelebbi előadások. A heti műsor némi változást szenvedett. Pénteken ugyanis nem lesz előadás, hogy a személyzet könnyebben készülhessen a legközelebbi előadásokra. Érdekes repriz lesz a holnapi Próbaházasság előadása, mely már 6 év óta nem került színpadra. A főbb szerepeket Lónyai Piroksa, Szabados Gizi, Havasi Szidonia, Püspöki Rózsika, Somló Margit, továbbá Tompa, Rátkai, Király, Bálint, Ujvári és Szamosi játszik. Szombaton a Kornevillei harangok helyett, mely a jövő hétre marad, a Tavasz kerül színpadra, Lónyai, Solti, Püspöki, Szabados, Havasi, Rátkai, Bálint, Király, Erdősi és Szamosival a főbb szerepekben. Vasárnapra Teleki Miklós kitűnő szép színműve Angyal Bandi van műsorra tűzve, mely nyolc év előtt ment utoljára színpadunkon.

TAVIRATOK

A nyakszirtmerevedés terjedése.

Budapest, ápr. 26. Boroszlói távirat szerint ott öt nyakszirtmerevedési betegedést jelentett a rendőrség. Az öt eset közül kettő halálosan végződött. A kattowitzi járásban eddig kétszázhárom ember halt meg nyakszirtmerevedésben. Brünnből azt táviratozzák, hogy a nyakszirtmerevedésnek Morvaországban való fellépése óta ott eddig negyvenhét ember esett e betegségbe, a kik közül huszonhatan meghaltak, tizen meggyógyultak, a többiek még kórházi kezelés alatt vannak.

Brünnből jelentik nekünk: A morvaországi nyakszirtmerevedések mai állásáról hivatalosan jelentik: — A máhrischostraui járásban hat közönségben harmincnégy ember megbetegedett, ezek közül nyolc meggyógyult és tizenennyolc meghalt. A máhrisch-schönbergi járásban hat ember megbetegedett. A máhrisch-weisskircheni járásban három közönségben hét ember betegedett meg. Ezek közül egy meggyógyult, négy meghalt. Egy misteki járásban négy közönségben egy-egy ember megbetegedett. Kettő meghalt, egy meggyógyult.

Esküvő a halálos ágyon.

Budapest, április 26. Eszékről táviratozzák: Gillming Miksa főhadnagy, aki husvétkor halt el Eszéken, három nappal halála előtt ezredparancsnoka, Kunz közbenjárására a királytól távirati engedelmet kapott, hogy biztosíték nélkül házasságra

léphessen. A katonai lelkész halálos ágyán eskette meg Gillminget menyasszonyával, Grauner Antóniával, egy százados árvájával.

Havazás.

Budapest, ápr. 26. Trencsénből írják, hogy a megye egyes részeiben nagy havazás volt, a magasabb hegyeket hó borítja. Jégeső jóformán naponta van.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Félmillió pör az állam ellen.

Ismeretes az a pör, amelyet a zombori pénzügyigazgatóság indított annak idején Metzner Henrik szabadkai szeszgyáros ellen jövedéki kihágás címen. A zombori pénzügyigazgatóság utasítására ugyanis a szabadkai pénzügyőri helyőrség minden indoklás nélkül zár alá vette a gyárat, megszüntette az üzemet és Metznernek egész vagyonát elárvereztette. A gyár igen szépen fejlődött 12 évig, amely időn belül Metzner vagyonra és tekintélyre tett szert. A tönkrement ember jogorvoslásért a szegedi kir. törvényesekhez fordult, ahol az ellenem szelt vádak alól mentesítették őt. Ugyancsak felmentette a szegedi kir. ítélő tábla is Metzner, aki most Szabó József ügyvédje útján a kincstár ellen kártérítés címén egy félmillió koronán felüli összegig indított keresetet. A per kimenetelét szakkörökben a legnagyobb érdeklődéssel várják.

REGÉNY CSARNOK.

Sötét hatalmak.

43.

Amint tegnapi társalgásunkból megállapíthatom, nagy tudása van amit különben fiának nevelésével is bebizonyított, amelyet szegénysége dacára is teljesen befejezett.

— Fiának a nevelésével, ismétlé megindult a bünygi tanácsos. Minő idős a fia?

— Véleményem szerint husz éves lehet, szólt Wittgenstein. A fiatal embert, aki nekem nagyon megtetszett, leányom mellé nyelvmesternek szerződtettem.

A bünygi tanácsos felugrott és nagy lépésekkel járt fel s alá, miközben Wittgenstein csodálkozva nézte.

— Nem csalódtál? kérdé azután barátját, megállva előtte. Tudod bizonyosan, hogy az a fiatalember a fia?

— Nem értem, mi izgat föl ennyire, barátom. Itt lehetetlen csalódnia, hiszen ő maga is fiának nevezte; különben is végtelen szeretettel csüngnek egymáson s a látszat szerint nagyon boldogan élnek. De mi a bajod?

Wittgenstein felugrott s átkarolta a bünygi tanácsost, aki a székre támaszkodott, nehogy elessék. Az arca sápadt lett, a teste remegett, szemében könnyek csillogtak. Wittgenstein a karosszékekhez vezette és leültette.

Már elmúlt, szólt a bünygi tanácsos, hadd pihenjek, hogy magamhoz térjek; azután tudd meg, mi indított meg ennyire.

Wittgenstein mindegyre jobban bámult, barátjának lénye mindinkább különösnek tűnt föl; az ablakhoz lépett, barátját átengedve gondolatának.

Wittgenstein maga is izgatott volt, különös érzés, a közeledő szerencsétlenség sejtelve támadt lelkében.

A két férfi hallgatása fél óráig tartott; ekkor Wittgensteint a bűnügyi tanácsos halk hívása ijesztette fel gondolataiból. Közelebb lépett hozzá.
— Jobban vagyok már, szólalt meg a bűnügyi tanácsos, ülj mellém és hallgass meg. Vallomást kell neked tennem.

És elbeszélte Wittgensteinnek fiatal-kori szerelmét, elbeszélte hogyan merült adósságokba, hogy váltót hamisított s hogy ezen és más körülmények miképen kényszerítették, hogy a gazdag örökösöt feleségül vegye. Elbeszélése közben vigyázott, nehogy nagynénjét büntársának tüntesse föl. Barátját nem akarta megszomorítani. Elmondta azt is, hogy a szomszéd ur meglátogatta s tudtul adta, hogy fia született. Ő azután pénz ajánlott neki, így akarva megmenekedni az atyai kötelességek teljesítésétől, de az ajánlatot a szomszéd ur büszkén visszautasította. Őtöle kellett hallania, hogy a szegényházban még élnek jószívű emberek, akik az eldobott gyermeket felnevelik. Megmondta azt is, hogy ő ezt a különös embert már előbb is ismerte. Wittgenstein fokozódó érdeklődéssel hallgatta barátjának elbeszélését. Most értette meg, mért lett barátja izgatott, mikor megemlítette, hogy a szomszéd urnak fia van.

— Ugy tehát az a fiatal ember — szölt . . .

— Szegény Marim fia, az én fiam, egészítette ki a bűnügyi tanácsos, felsóhajtva. Nagy teher esett le a szívebről, hogy elmondta azt, ami évek óta nyomja a lelkemet.

(Folyt. köv.)

Felolós szerkesztő:
DUGOVICH IMRE.
Laptulajdonosok: **AZ ALAPITÓK**
Szerkesztőségi és kiadóhivatali
téléfon szám: 62.

A BAJAI
Nemzeti Szálló
kávéházában és éttermében
DANKÓ LAJOS
ujonnan szervezett zenekara minden hétfőn, szerdán, pénteken és szombaton hangversenyez.

VI. kör Kovács-u. 293. sz. ház.

két utcára

5 szobával, vilanyvilágítás, külön baromfiudvar kerttel három évre bérbeadó. Cim: a kiadóba.

A vasut közelében.

egy magános ház
kerttel együtt máj. 1-től
kiadó.

Ugyanott egy jó karban levő zongora eladó.
Cim a kiadóban.

Két lánc föld

közvetlen a Moleczer
téglaégető mellett,
szabad kézből eladó.

Tudakolozhatni lehet **Abrásich**
Antal polg. isk. igazgatójánál.

Szőlővessző!

A világhírű

DELAWARE

adja a legjobb bort.

Oltani, permetezni nem kell.

A filokszerának ellenáll!

Leírását ingyen küldöm meg bárki-nek. — Nagymennyiségű Delaware-vessző és

szőlőoltvány-eladás!

Cim:

Szijgyártó Nagy Mihály,

Felső-Segesd

Lugasvesszők 20 drb, két órással csak 10 korona.

Wagenblatt Ferencz

festékkereskedő Baján.

Halló!! Ki beszél??

Wagenblatt Ferenc festék-kereskedő ajánlja a legjobb minőségű **Boros-tyán-lak** és **Linoleum** padló fény-mázait 4 színben. Saját gyártmányu olajfestékeit minden színben. Valódi **Viaszk** kenőcsöt butor és padlók fényezésére. „**Vénusz**“ aranyozó, kóp-rámák, szobrok és lampákra. Minden-féle cipő crémet. Szalmakalap-lakot 10 színben, **Emeillakok** minden színben.

VÉDJEGY

Uj! Uj!

Saját találmány!
A törv. bej. „**MERKUR**“ ezüst kályhafény kályhák részére 1 doboz 70 fillér. Legujabb szab. találmány **Denaturált szesz** robbanómentes edényekben.

Szalma kalap festése minden színben olcsón fest etnek

Wagenblatt Ferencz
festékkereskedő Baján.

Meglepő újdonság a világítás terén! Tessenék ide figyelni

Müller Antal épület és diszmű bádigos Baján

Saját házban — a Központi Szállodával szemben — Saját házban.

Ajánlja saját találmányu. felül-mulhatlanul fényes világításu acitelin lámpáit

Teljesen szagmentes. Miden veszély kizárva.

Nélkülözhetlen udvar, kert, vendéglő, lakás világításánál. — Utolérhetlenül szép és olcsó világítás! — Árakkal és felvilágosítással készséggel szolgálók.

Egyben van szerencsém ajánlani ülő, fürdő és fűthető kádakat. Öntöző, kerti, konyha és disz kannákat a legszebb, legjobbtól a legolcsóbbá áragik. — Üzletemben kapható minden e szakba vágó, a háztartásban szükséges áru. — Elvállalok mindennemű épület munkát. — Saját szerkezetű állvány nélküli készülékemmel elvállalok mindennemű toronyjavítást, fedést, festést, óratábla festést, aranyozást és villámhárító felállítását, nemkülönben bármilynemű toronymunkát kifogástalan pontossággal, jótállás mellett és igen jutányos áron. — Elvállalok továbbá új torony készítését ács munkával együtt vagy anélkül.

Mész eladás Baján.

Raktáromon I-ső rendű égetett mész ára métermázsánként 2 K 80 fill.
Baján égetett I-ső rendű szép, fehér, darabos mész ára métermázsánként 3 K 60 fill.

■ Tömeges vételnél árkedvezmény. ■ Állandóan nagy raktár. ■

Baja, 1905. ápril hó.

Schleicher Antal, Baja.

DEUTSCH ALBERT

cipőraktára Szabadka, Főter 1 szám.

Gyermek fűzős cipő
barna v. fekete.

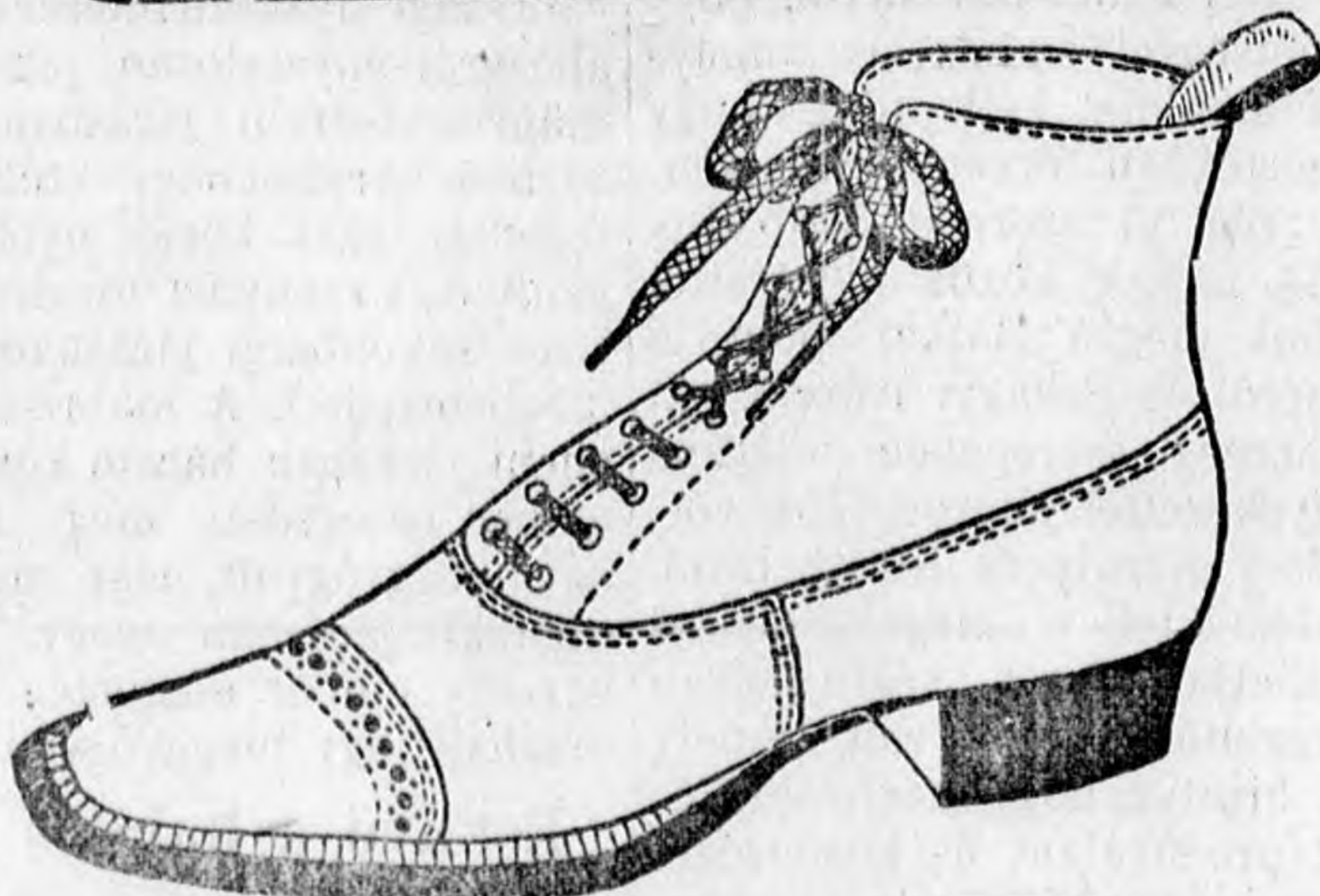
Legnagyobb
választék!

Legjobb
kivitel!

Leány fűzős cipő
fekete v. barna.

Valódi Goodyear „Világ-cipő a jelenkor
elismert legjobb cipője.”

Férfi czugos tartós ft. 2.50
Férfi fűzős cipő, erős „ 3.—
Férfi fűzős Boxcipő „ 4.50
Tiszti cipő borjubőrből „ 4.75
Goodayer varrott.
Férfi fűzős cipő barna bőrből, elegáns „ 4.—
Férfi fűz. cipő Chevraból „ 5.50
Goodyear varrott
Férfi hegymászó cipő „ 6.75

Elegáns!
Olcsó!
Köni ipar!

Női czugos cipő ft. 2.50
Női fűzős cipő, tartós „ 2.75
Női gombos cipő, fekete „ 3.—
Női fűzős cipő, barnabőrből „ 3.—
Női fél cipő fekete bőrből „ 2.—
Női fél cipő barnabőrből „ 2.25
Női fűzős cipő Chevraból „ 4.25
Goodyear varrott, elegáns, sikkes.

Divatos formák!

Jó anyag

Tartósság

Kiváló minőség!